

Celem upamiętnienia KONSTYTUCJI POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

wybrany na podstawie tego wiekopomnego aktu

Sejm uchwalił szeroką amnestię

1 USTAWA udziela amnestii sprawcom i uczestnikom przestępstw popełnionych przed dniem 20 listopada 1952 r. t. j. przed dniem otwarcia sesji pierwszej Sejmu wybranego na podstawie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, uchwalonej 22 lipca 1952 r.

2 Z MOCY amnestii podlegają całkowitemu darowaniu przestępstwa, za które ustawa przewiduje karę pozbawienia wolności do jednego roku lub karę grzywny albo obłątę karę łącznie.

Ustawa o amnestii stanowi, że takie przestępstwa puszczają się w niepamięć i przebacza, t. zn., że w sprawach o te przestępstwa nie wchodzi się postępowania, a wszelkie umiary są, kary w całości lub w części niewykonywane darownie. Zasada ta stosuje się również

do wykroczeń, t. zn. do czynów zagrożonych karą aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3.000 zł albo obu tymi karami łącznie i podlegających ukaraniu w trybie postępowania karno-administracyjnego. Kary orzeczone za wykroczenia polegające na niewykonywaniu obowiązków dostaw zwierząt rzeźnych, zbóż, ziemniaków i mleka, ulegną darowaniu pod warunkiem, że obowiązek dostawy zostanie wykonany najpóźniej do dnia 31 grudnia 1952 roku.

Całkowitym przebaczeniem objęte są naruszenia dyscypliny pracy, zagrożone karąmi po rządowymi potrącenia z należnego wynagrodzenia oraz karami sądowymi.

Wreszcie amnestia obejmuje całkowitym przebaczeniem wszystkie składowe zagrożone karą pozbawienia wolności do

22 LISTOPADA Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwalił jednomyślnie ustawę o amnestii. Wstęp do ustawy głosi: „Celem upamiętnienia uchwalenia w dniu 22 lipca 1952 r. Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, pierwszy Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, wybrany na podstawie tego wiekopomnego w dziejach narodu aktu, stanowi co następuje: Udziela się sprawcom i uczestnikom przestępstw popełnionych przed 20 listopada 1952 r. amnestii na zasadach określonych w niniejszej ustawie.” Podajemy poniżej streszczenie ustawy o amnestii.

jednego roku lub karą grzywny nie wyższą niż 2.000 zł albo obu tymi karami łącznie oraz wykroczenia skarbowe.

3 — NIEZALEŻNIE od zasady całkowitego przebaczenia i puszczania w niepamięć określonych wyżej przestępstw i wykroczeń ustawa o amnestii stosuje szeroko system częściowego darowania i łagodzenia kar w sprawach o inne przestępstwa, tzn. takie, za które ustawa przewiduje karę pozbawienia wolności powyżej jednego roku, a mianowicie:

1) Podlega darowaniu kara pozbawienia wolności orzeczona w rozmiarze nie powyżej jednego roku oraz kara grzywny orzeczona w rozmiarze nie powyżej 2.000 zł.

2) Podlega złagodzeniu o połowę kara pozbawienia wolności orzeczona w rozmiarze powyżej jednego roku lecz nie ponad lat 3 oraz kara grzywny

orzeczona w rozmiarze powyżej 2.000 zł, albo obu tymi karami łącznie, zaś o 1/3 — kara pozbawienia wolności, orzeczona w rozmiarze powyżej lat 3. Zasady darowania i łagodzenia kar stosuje się odpowiednio do występów skarbowych zagrożonych karą pozbawienia wolności ponad jeden rok lub karą grzywny wyższą niż 2.000 zł, albo obu tymi karami łącznie.

4 — SZCZEGÓLNIENIE szeroko ustawa stosuje system darowania i łagodzenia kar w stosunku do młodocianych stanowiąc, że osobom, które w chwili popełnienia przestępstwa nie miały ukończonych 18 lat życia, darowuje się karę pozbawienia wolności orzeczoną w rozmiarze nie powyżej lat 3, a łagodzi się o połowę karę pozbawienia wolności w rozmiarze powyżej lat 3.

5 — Z MOCY AMNESTII kara śmierci ulega zmianie na karę 15 lat więzienia, a kara więzienia dożywotniego — na karę 12 lat więzienia.

6 Z MOCY AMNESTII puszczają się w niepamięć i przebacza przestępstwa zagrożone karą pozbawienia wolności do jednego roku, t. zn., że w sprawach o te przestępstwa umiary są postępowania. Ustawa przewiduje jednak również, że sąd może postępowanie umorzyć w sprawach o przestępstwa zagrożone karą pozbawienia wolności ponad jeden rok, jeżeli przy uwzględnieniu okoliczności towarzyszących przestępstwu i zachowania się oskarżonego po popełnieniu przestępstwa należałoby wymierzyć karę, która podlegałaby darowaniu na podstawie odpowiednich przepisów ustawy o amnestii.

Jeżeli zaś z okoliczności sprawy wynika, że należałoby wymierzyć karę nie powyżej lat 5 pozbawienia wolności — to i wówczas może nastąpić w szczególnych przypadkach umorzenie postępowania z mocy decyzji Sądu Najwyższego podjętej na wniosek Prokuratora Generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

7 ZASADY darowania i łagodzenia kar stosuje się również do kar zmniejszonych w drodze indywidualnego aktu łaski, przy czym za podstawę przyjmuje się karę zmniejszoną.

8 USTAWA eliminuje od dobrodziejstw amnestii: szpiegów, dywersantów, terrorystów, sabotażystów, zbrodniarzy faszystowsko-hitle-rowskich, którzy w czasie okupacji dopuścili się zabójstw, działań na szkodę ludności cywilnej, lub współpracowali z gestapo, osoby odpowiedzialne za klęskę wrześniową i faszystów, którzy popełnili z chęcią zbrodnie przestępstwa na szkodę gospodarki narodowej, dopuszczając się zaboru lub przywłaszczenia własności społecznej o wartości przynajmniej 20.000 zł i niektórych recydywistów.

Wprowadzając wskazane wyżej wyłączenia ustawa przewiduje możliwość stosowania amnestii do tych, którzy nie byli organizatorami związku przestępczego, nie pełnili w nim czynności kierowniczych i nie brali udziału w zamachach terrorystycznych.

Ustawa nie stosuje wymienionych wyżej wyłączeń i ograniczeń w zakresie korzystania z dobrodziejstw amnestii do osób, które dopuściły się zamachów terrorystycznych, w którego wyniku nastąpiła śmierć lub ciężkie uszkodzenie ciała, albo jeżeli działały przy użyciu broni lub w innych okolicznościach szczególnie obciążających oraz do osób, które dopuściły się aktów sabotażu.

9 USTAWA zawiera szereg przepisów, normujących kwestie proceduralne w zakresie stosowania amnestii, w szczególności przewiduje, że amnestię stosuje organ, przed którym toczy się postępowanie albo organ zarządzający wykonanie orzeczenia.

Na postanowienia i zarządzenia w przedmiocie stosowania przepisów ustawy służy zażalenie do jednej bezpośrednio wyższej instancji. Organ stosujący amnestię obowiązany jest podjąć postanowienie w przedmiocie zastosowania amnestii w terminach, przez ustawę określonych dla poszczególnych kategorii kar podlegających darowaniu, zmianie lub złagodzeniu.

Wizyta Prezesa Rady Ministrów u Przewodniczącego Rady Państwa

PREZES Rady Ministrów, Józef Cyrankiewicz, odwiedził wczoraj (22 bm.) Przewodniczącą Rady Państwa Aleksandrę Zawadzkiem.

Przebieg trzeciego posiedzenia Sejmu

PUNKTUALNIE o godz. 10 Marszałek Dembowski dokonał otwarcia trzeciego posiedzenia Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Na posiedzeniu obecni są członkowie Rady Państwa z jej Przewodniczącą Aleksandrą Zawadzkiem.

Na obrady przybyli członkowie Rządu z Prezesem Rady Ministrów Bolesławem Bierutem na czele. Po uchwaleni zaproponowanego przez Marszałka porządku dziennego, Sejm przystąpił do pierwszego punktu, do rozpatrzenia projektu ustawy o amnestii, którego tekst został doręczony posłom.

Po przemówieniu min. Radkiewicza (podajemy je na str. 1 i 2), w czasie przerwy w obradach plenarnych odbyło się posiedzenie komisji ustawodawczej, celem rozpatrzenia projektu ustawy.

W drugim punkcie porządku dziennego poseł Jerzy Jedliński przedłożył komisji spraw ustawodawczych złożył sprawozdanie o projekcie ustawy o kontroli państwowej. Po debacie, w której przemawiali posłowie Jerzy Albrecht, dr Frankowski i St. Cieślak, Sejm uchwalił ustawę. W następnym punkcie porządku dziennego po sprawozdaniu posła Wągrowskiego, uchwalono ustawę o przysiędce wojskowej. Nowa rola wojskowa uzasadniona jest zmianami struktury najwyższych organów państwowych, wynikających z nowej Konstytucji.

Następnie Sejm po wystąpieniu sprawozdania pos. Bielenki zatwierdził dekret o prawie łowieckim, po wystąpieniu sprawozdania posła Jędrzejki dekret o gospodarce artykułami obrotu towarowego, po sprawozdaniu posła Kity — dekret o zmianie niektórych przepisów postępowania karnego, po sprawozdaniu posła Chlebysia dekret o zmianie stosunków naukowych, oświatowych i kulturalnych, po sprawozdaniu posła Kaliszewskiego — dekret o utworzeniu Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych i Ministerstwa Przemysłu Drzewnego i Papierniczego.

Następnie pos. Jerzy Morawski w imieniu komisji ustawodawczej wniosł o uchwalenie rządowego projektu ustawy o amnestii. Sejm jednomyślnie uchwalił ustawę.

Na tym porządek obrad został wyczerpany. Marszałek Sejmu ogłosił zamknięcie pierwszego sesji Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Sztandar wraca

Różnicą 138,8 pkt
wygrali
szczecińscy
portowcy
III etap
współzawodnictwa
morskiego

ZALOGA Zarządu Portu Szczecin odniosła nowy sukces w morskim współzawodnictwie pracy. W III kwartale br. szczecińscy portowcy zwyciężyli w III etapie konkursu w Gdyni, różnicą 138,8 punktów.

W zakresie wydajności pracy szczecińska załoga uzyskała nadwyżkę 38 punktów nad portowcami ZPGG. W przedłożonych porządkach grup towarowych Szczecin uzyskał przewagę w drobnych towarowych, gdzie wskaźnik wzrostu wynosił dla ZPS 1,34 a dla ZPGG — 1,01. Nieznacznie ustępuje nasz załoga na odcinku przewożenia drewna oraz w trzemerze węgla.

W walce o obniżkę kosztów własnych port szczeciński zwyciężył ZPGG poważną różnicą 100,8 punktów. W tej konkurencji zadecydowała pozycja kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa. ZPS wykazał na tym polu duże oszczędności.

Sukces swój szczecińska załoga zawdzięcza przede wszystkim współzawodnictwu z obywatelstwem, w którym biorą masowy udział nasi portowcy.

W wyniku odniesionego zwycięstwa w III kwartale szan. dr. przechrz. zarządu głównego Z. W. Zaw. Pracowników Żegluga wraca z powrotem do portowców szczecińskich.

Pierwsze posiedzenie Rady Ministrów

D NIA 22 bm. odbyło się pod przewodnictwem Prezesa Rady Ministrów Bolesława Bieruta pierwsze posiedzenie Rady Ministrów powołanej przez Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwałą z dnia 21 bm.

4 ZADANIA

w nowym konkursie „Kuriera” i „Domu Książki”

NAGRODY:

10 tomów Wielkiej Encyklopedii Radzieckiej
14 tomów dzieł Juliusza Słowackiego
10 kompletów dzieł pisarzy polskich i radzieckich

Wystawa nagród w Księgarni Al. Wojska Pol. 29

Pierwsze zadanie na str. 3

Cena 15 groszy

KURIER szczęciński

ROK VIII

Niedziela, 23 — Poniedziałek 24.XI.1952 r.

nr 282 (2426)

Z NASZEJ STOCZNI

Nie ma nocy na pochylgni

JARONCZYK w zeszłym roku jeszcze dusił ławki szkolne. Dziś uwiija się wysoko na pochylgni przy nadbudówkach nowego, pierwszego wyprodukowanego całkowicie w polskim Szczecinie pełnomorskiego statku, którego wodowa nie nastąpi w tych dniach.

Agitatorzy Frontu Narodowego pomogli mieszkańcom w likwidowaniu bolączek

MRN załatwiła 558 skarg i próśb

W OKRESIE przedwyborczym agitatorzy Frontu Narodowego przeprowadzając gawędy ze szczecińskimi przyjmowali skargi i zażalenia. Do Referatu Skarg i Zażaleń Prezydium MRN w Szczecinie od 18 września do 3 listopada wpłynęło 558 skarg i próśb mieszkańców, z których ostatecznie załatwiono już 340 spraw. Reszta jest w toku załatwiania.

WINCENTY ŁOŚ zam. przy ul. Królowej Jadwigi 38/12 skarzył się agitatorom, że dach na budynku jest popęsły i woda przecieka do mieszkań. Do 31 listopada MZBM Północnie ma przeprowadzić remont dachu przy ul. Królowej Jadwigi 38.

JADWIGA SOBECKA dzieł agitatorom, a potem Referatowi Skarg i Zażaleń umieściła swoich dwoje dzieci w łóżku.

WIKTOR STRASZKIEWICZ zam. z rodziną przy ul. Ślaskiej 12/11 w niedopowiednim mieszkaniu przeprowadził się do nowego mieszkania przy al. Piastów 15/18, (ab)

Jaronczyk jest dziś majstrem i technikiem. Ale gdy trzeba, gdy pracą nagła, a ludzie już zeszli ze zmiany, to i majster Jaronczyk (tak samo jak Wiśniewski, Plichta i Narloch) potrafi przeprowadzić całą noc i nie spać. Był nie obojętnie tempa przy budowie nowej jednostki.

A tempo wzrasta na stoczni z nocy na dzień. Bo nie ma już nocy na pochylgni. I w nocy hasają nierskie mioty, i w nocy plomienie acetyleny skaczą po rzadwych języczkach burtach nowego statku.

Dziś toczy się jeszcze walka o uszczelnienie niektórych głównych zbiorników, o zdanie ich kontroli, by zaraz zabrać się do następnych prac. Budowniczy statku, technik BELCARZ, coraz częściej spogląda na rufę, tam gdzie będzie zamontowany ster i śruba. To już ostatnie, ważniejsze czynności przed wodowaniem. Wózek, po którym kładub gdzie do Odry, też już się robi...

Ostatnie to dni. A Belcarz, choć w myśli ani na chwilę nie zapomina o kładubie na pochylgni, coraz częściej już myśli o wyposażeniu. By dzień wodowania przybliżył, brygadziasta uszczelniający ob. SCIEŻAK pracował ostatecznie dzień i noc...

Nie ma bowiem nocy na pochylgni... (KJM)

Z kraju

* AGENCJA ADN donosi z Kassel, że amerykańskie władze wojskowe w Niemczech zachodnich zniszczyły wszystkie dokumenty obciążające organizację terrorystyczną faszystowskiego „Związku Młodzieży Niemieckiej” (BDJ). Wyuka to z oświadczenia, jakie przekazał mieszanej komisji do zbadania zbrodni dziełności BDJ. Manek, prześl. działelniki „Kasseler Post”.

Sila naszego państwa ludowego powinna udzielić obszernej i wielokolusznej amnestii

OBYWATELE POSŁOWIE!

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przedkłada pod obrady Wysokiej Izby projekt ustawy o amnestii.

Władza ludowa po wywołaniu Polski otrzymała między innymi ponury spadek demoralizacji i deprawacji, a co za tym idzie wysoki stopień przestępczości. Inaczej zresztą być nie mogło. W Polsce przedwzrostowej panował strach i pilłnizmy, którym rzadziło wilcza prawo wyższych sfer. Władza ludowa po wywołaniu Polski otrzymała między innymi ponury spadek demoralizacji i deprawacji, a co za tym idzie wysoki stopień przestępczości. Inaczej zresztą być nie mogło. W Polsce przedwzrostowej panował strach i pilłnizmy, którym rzadziło wilcza prawo wyższych sfer.

Władza ludowa po wywołaniu Polski otrzymała między innymi ponury spadek demoralizacji i deprawacji, a co za tym idzie wysoki stopień przestępczości. Inaczej zresztą być nie mogło. W Polsce przedwzrostowej panował strach i pilłnizmy, którym rzadziło wilcza prawo wyższych sfer. Władza ludowa po wywołaniu Polski otrzymała między innymi ponury spadek demoralizacji i deprawacji, a co za tym idzie wysoki stopień przestępczości. Inaczej zresztą być nie mogło. W Polsce przedwzrostowej panował strach i pilłnizmy, którym rzadziło wilcza prawo wyższych sfer.

Władza ludowa po wywołaniu Polski otrzymała między innymi ponury spadek demoralizacji i deprawacji, a co za tym idzie wysoki stopień przestępczości. Inaczej zresztą być nie mogło. W Polsce przedwzrostowej panował strach i pilłnizmy, którym rzadziło wilcza prawo wyższych sfer.

Władza ludowa po wywołaniu Polski otrzymała między innymi ponury spadek demoralizacji i deprawacji, a co za tym idzie wysoki stopień przestępczości. Inaczej zresztą być nie mogło. W Polsce przedwzrostowej panował strach i pilłnizmy, którym rzadziło wilcza prawo wyższych sfer.

Władza ludowa po wywołaniu Polski otrzymała między innymi ponury spadek demoralizacji i deprawacji, a co za tym idzie wysoki stopień przestępczości. Inaczej zresztą być nie mogło. W Polsce przedwzrostowej panował strach i pilłnizmy, którym rzadziło wilcza prawo wyższych sfer.

Władza ludowa po wywołaniu Polski otrzymała między innymi ponury spadek demoralizacji i deprawacji, a co za tym idzie wysoki stopień przestępczości. Inaczej zresztą być nie mogło. W Polsce przedwzrostowej panował strach i pilłnizmy, którym rzadziło wilcza prawo wyższych sfer.

Władza ludowa po wywołaniu Polski otrzymała między innymi ponury spadek demoralizacji i deprawacji, a co za tym idzie wysoki stopień przestępczości. Inaczej zresztą być nie mogło. W Polsce przedwzrostowej panował strach i pilłnizmy, którym rzadziło wilcza prawo wyższych sfer.

Władza ludowa po wywołaniu Polski otrzymała między innymi ponury spadek demoralizacji i deprawacji, a co za tym idzie wysoki stopień przestępczości. Inaczej zresztą być nie mogło. W Polsce przedwzrostowej panował strach i pilłnizmy, którym rzadziło wilcza prawo wyższych sfer.

Władza ludowa po wywołaniu Polski otrzymała między innymi ponury spadek demoralizacji i deprawacji, a co za tym idzie wysoki stopień przestępczości. Inaczej zresztą być nie mogło. W Polsce przedwzrostowej panował strach i pilłnizmy, którym rzadziło wilcza prawo wyższych sfer.

Władza ludowa po wywołaniu Polski otrzymała między innymi ponury spadek demoralizacji i deprawacji, a co za tym idzie wysoki stopień przestępczości. Inaczej zresztą być nie mogło. W Polsce przedwzrostowej panował strach i pilłnizmy, którym rzadziło wilcza prawo wyższych sfer.

Przemówienie Ministra Bezpieczeństwa Publicznego

Stanisława Radkiewicza

wygłoszone na posiedzeniu Sejmu w dniu 22.XI.1952 r.

liczba skazań za dziesięć lat spadła do 1/10 w stosunku do roku 1937.

Zmieniają się u nas warunki życia młodzieży. I oto młodość spotykanych jeszcze u nas zważanych z całą mocą wypadków chuligaństwa — ogólna liczba skazań za udział w bójkach i używanie niebezpiecznych narzędzi spadła w roku 1951 do mniej niż 1/5 w stosunku do ilości skazań za te przestępstwa w roku 1937.

Ilość przestępstw ciężkich spadła z roku na rok. Oto na przykład za zabójstwo w roku 1951 skazań było o przeszło połowę mniej niż w roku 1947, za rabunek pięciokrotnie mniej, za kradzież o połowę mniej niż w roku 1947.

Jakże wymowne są te liczby, jak dobitnie świadczą one o dobroczynnym wpływie władzy ludowej, warunków stworzonych przez tę władzę, na poziom moralny najszerzych mas ludności.

Jakże dobitnie wykazują one, że większość przestępstw popełnianych w okresie panowania kapitalizmu była wynikiem ustroju kapitalistycznego, warunków, które pchały ludzi do przestępstwa.

Jakże jasno perspektywy stałego podnoszenia się poziomu moralnego najszerzych mas społeczeństwa, stałego spadku przestępczości otwierają przed nami te liczby.

Zgola inną perspektywę rysuje szef policji w Los Angeles William Parker dla Ameryki. Podał on do wiadomości, zgodnie z Agencją Reutersa — że w USA istnieje rozgałęziony na organizację skupiającą w swych szeregach 3 i pół miliona kryminalistów i wszelkiego rodzaju przestępców. Zorganizowani przestępcy są sprawcami półtora miliona zbrodni rocznie. Co 18 sekund — oświadczył Parker — popełniana jest przez nich większa zbrodnia. Według obliczeń Parkera całkowicie kryminalistycznej organizacji zamordują przed tem zanim umrą 300 tysięcy ludzi zakładając, że będą mordować w dotychczasowym tempie.

Instępują u nas jeszcze i długo będą jeszcze istnieć pozostałości kapitalizmu w świadomości ci ludzi. Demoralizacja pozostała nam w spadku przez rodzimych wyzyskiwaczy i przez hitlerowskiego okupanta, przewidywać możemy jedynie stopniowo, zmieniając nie tylko warunki, lecz prowadząc równocześnie systematyczną długofalową pracę wychowawczą.

Władza ludowa bierze pod uwagę, że istniejąca jeszcze przestępczość jest w niemałym mierze spuścizną ustroju kapitalistycznego i jego deprawacji jego wpływów. Dokonane przestępstwa wyrządzone niemałym państwu ludowemu i ludziom. Słusznie więc sprawcy zostali ukarani. Ale władza ludowa chce dać im szansę po prawy. Niech idą do swoich rodzin, do swoich osiedli i miast, na rolę i do fabryk. Niech włączą się w rytm bu-

dnictwa Polski Ludowej, niech pomażają się i dobroć narodu, niech swoją uczciwą pracą przekreślą swoje przestępstwa i błędy w przeszłości. Stąd dziś władza ludowa na to, aby dać tym ludziom taką możliwość. Powinniśmy więc to uczynić.

Projekt ustawy amnestyjnej głosi na wstępie: „Celem u pamiętnienia uchwalenia w dniu 22 lipca 1952 r. Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej pierwszy Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na podstawie tego wielkopomnego w dziejach narodu aktu stanowi: „Rząd wzię wzięte zagadnienie udzielenia amnestii z historycznym w dziejach narodu wydarzeniem — uchwaleniem Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Jak mówił tow. Bierut: „Po raz pierwszy w historii naszego narodu masę pracującą znajdują w krótkich, pełnych konkretnych treści sformułowanych projektu Konstytucji nasz jasny obraz swego nowego życia, swych dążeń, swych osiągnięć, tak wszechstronne, tak wyznaczenie swych dążeń”.

I dalej: „Nasza Konstytucja wyrasta z najgłębszych pokładów polskiej gleby, z walk i z woli polskiego ludu, wyrasta z dzieł naszego narodu, jest woleniem jego wielowiekowego najbardziej postępowych tradycji, które są dla nas przedmiotem dumy”.

Dla upamiętnienia tego wydarzenia mającego przełomowe znaczenie w dziejach naszego narodu Rząd proponuje uchwalenie amnestii.

Wniosek o amnestię Rząd przedkłada pod obrady nowego Sejmu jako jedną z pierwszych ustaw. Dobrze będzie, jeśli pierwszy Sejm wybrany na podstawie Konstytucji uchwalonej 22 lipca rozpoczynać swą pracę uchwalając amnestię. W projekcie swym Rząd proponuje objęcie amnestią przestępstw popełnionych przed dniem 20 listopada br. i związane z ten sposób amnestii z datą rozpoczęcia prac nowowybranego Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Sejm ten wybrany został jak zadecydował w historii Polski jednolitą wolą narodu jednoczonego we Frontie Narodowym. 99,8 proc. ważne oddanych głosów wyborców z tej Polski wypowiedziało się za składem obecnego Sejmu, poparto Program Frontu Narodowego. Ten Sejm — to wyraz rosnącej z roku na rok zażyłości i jedności moralno-politycznej naszego narodu — jednolitość na gruncie budownictwa socjalistycznego, jednolitość na gruncie nieprzejednanej walki z wrogami narodu, z wrogami mas ludowych.

„Słuszny będzie, jeśli przez amnestię otworzymy drogę do poprawy ludziom, którzy wczoraj dokonali przestępstwa, a dziś mogą się jeszcze poprawić, mogą stać się pożytecznymi członkami społeczeństwa. Słuszny będzie jeśli rozciągając amnestię na przestępstwa popełnione do 20 listopada br., to jest do dnia rozpoczęcia pracy naszego Sejmu, umożliwimy im w ten sposób wstąpić między spożytkującą laską, a wielkim światłem narodu — zwycięstwem Frontu Narodowego w wyborach 26 października br.

Jeśli chodzi o treść ustawy to obywateli posłowie mają możliwość zapoznania się z otrzymanym przez nich tekstem projektu ustawy.

Dlatego chciałbym tylko po krótko omówić zasadnicze założenia projektu:

PO PIERWSZE — ustawa przewiduje darowanie lub złagodzenie kary:

a) skazanym na karę nie wyższą niż jednego roku więzienia całkowite darowanie kary, b) złagodzenie o połowę kary skazanym od jednego roku do lat trzech, c) skazanym na karę pozbawienia wolności powyżej lat trzech złagodzenie kary o 1/3, d) zamianę kary śmierci na 15 lat więzienia, e) zamianę kary dożywotnie go więzienia na 12 lat więzienia.

Projekt stosuje w tych samych rozmiarach darowanie i złagodzenie kar za przestępstwa popełnione do 20 listopada da 1952 r. zarówno do osób, które zostały już skazane za swoje przestępstwa jak i do osób, które się znajdują w śledztwie oraz do tych, co do których postępowania jeszcze nie wszczęto.

PO DRUGIE — szczególnie szeroko projekt ustawy stosuje system darowania i złagodzenia kar w stosunku do tych spośród młodzieży, którzy sprawni zostali z drogi uczelnego życia i pracy dla Ojczyzny przez wrogi, a obec na rodowi elementy. Projekt postanawia, że osobom, które w chwili popełnienia przestępstwa nie miały ukończonych 18 lat życia darowuje się kary pozbawienia wolności orzeczone w rozmiarze nie wyższym niż lat trzech, a łagodzi się o połowę kary pozbawienia wolności w wysokości powyżej lat trzech.

PO TRZECIE — zasadę darowania stosuje się również do wykroczeń to znaczy do czynów zagrożonych karą aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do trzech tysięcy złotych, albo obu tymi karami łącznie i podlegających ukaraniu w trybie przepisów karno-administracyjnych. Będą więc objęte amnestią między innymi wykroczenia polegające na nie wykonaniu przez chłopów ciążących na nich obowiązków dostaw zwierząt, reżynów, zbóż, ziemniaków i mleka. Wykroczenia z tego rodzaju wykroczenia kary ulega darowaniu pod warunkiem, że obowiązek dostawy zostanie wykonany najpóźniej do dnia 31 grudnia 1952 r.

Calkowitym przebaczeniem objęte są nadto naruszenia dyscypliny pracy, zagrożone karą porządkowymi potrąceń z należnego wynagrodzenia oraz karami sądowymi, na kładących obowiązek pozostawiania pracy przy wykonywanej pracy przez określony czas z jednoczesnym potrąceniem części wynagrodzenia.

Wreszcie amnestia obejmuje całkowitym przebaczeniem występki skarbowe zagrożone karą pozbawienia wolności do jednego roku lub karą grzywny nie wyższą niż 2 tysiące złotych, albo obu tymi karami łącznie oraz wykroczenia skarbowe.

Zasady darowania i złagodzenia kar stosuje się odpowiednio do występów skarbowych zagrożonych karą pozbawienia wolności ponad jeden rok lub karą grzywny wyższą niż dwa tysiące złotych albo obu tymi karami łącznie.

PO CZWARTE — aczkolwiek z mocy amnestii puszcza się w niepamięć i przebacza w zasadzie przestępstwa zagrożone karą pozbawienia wolności do jednego roku, to znaczy w sprawach o te przestępstwa umarzają się postępowanie, to jednak projekt ustawy stwarza jeszcze dalej idące możliwości stania, że są one postępowanie umorzyć w sprawach o przestępstwa zagrożone

karą pozbawienia wolności ponad rok, jeżeli przy uwzględnieniu okoliczności towarzyszących przestępstwu i zachowania się oskarżonego po popełnieniu przestępstwa należałoby wymierzyć karę, która podlegałaby darowaniu na podstawie odpowiednich przepisów ustawy o amnestii.

Projekt ustawy wymaga w tym wypadku wniosku lub zgody prokuratora.

Jeżeli zaś z okoliczności sprawy wynika, że należałoby wymierzyć karę nie powyżej lat 5 pozbawienia wolności to i wówczas może nastąpić w szczególnych wypadkach umorzenie postępowania, ale już z mocy decyzji Sądu Najwyższego podjętej na wniosek Prokuratora Generalnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Zasady darowania i złagodzenia kar amnestycznych w drodze indywidualnego aktu łaski przy czym za podstawę przyjmuje się karę zmniejszoną.

PO PIĄTE — Wielkoduszny akt wstąpił ludowej jest wyrazem naszej siły. Władza ludowa nigdy dotąd nie była tak mocna i tak pewna jak obecnie — dlatego jest możliwa tak szeroka amnestia.

Ale w żadnym wypadku nie znaczy to byśmy mieli uwolnić obcych najmitów, wrogów naszej Ojczyzny, aby wolno nam było osłabiać naszą czynność wobec wroga klasowego, wobec obcych agentów, szpiegów i dywersantów.

Dobrodziejstwa amnestii nie mogą oczywiście dotyczyć tych, którzy pozostając na służbie obcych agentów i na żołdzie sił wrogich Polsce Ludowej dopuścili się najcięższych zbrodni wobec narodu i państwa. Dobrodziejstwa amnestii nie mogą dotyczyć tych, którzy swym przestępstwem działaniem godził i godzą w podstawy politycznego i gospodarczego bytu narodu, w jego niepodległość i suwerenność.

Anglo-amerykańscy imperialiści i ich satelci przeznaczą ogromne sumy na szpiegostwo, na dywersję i na działanie przeciwko Polsce Ludowej. Rozbudowują oni wciąż swe placówki wywiadowe, swe szkoły dywersantów i szpiegów. Od takich antypolitycznych osrodków roli się szczególnie w Niemczech zachodnich, zachodnich strach Austrii.

W Berlinie, Monachium, Hamburgu, Regensburgu, Bremie, Lubecie, Salzburgu, Innsbrucku — działają gniazda wrogów Polski, najmitów amerykańskiego imperializmu i niemieckiego „Drang nach Osten”.

Pod skrzydłami neohitlerowców przy poparciu rządu Adenauera rozbudowują się bazy wypadków dla zbrodniczej działalności przeciw Polsce Ludowej i innym krajom demokracji ludowej. Pod kontrolą adenauerowców neohitlerowskich, antypolskich rewiżjonistów — działa sieć radiostacji amerykańskich, zachodnich i niemieckich, które nienawistnie i propagandą wojennej, usiłujących wywoływać zamęt, nadających instrukcje dla szpiegów i dywersantów.

Wśród odpowiedników i metów społecznych znajduje się jeszcze u nas takich gotowy do przedania się za dary wojny wroga Ojczyzny, znajduje się także co za judaszkowe srebrniki białe do ludzkiej na szkodę narodu. Wrog klasowy zmierzający do Klasy Narodowego nie

rezygnuje z walki, nie omija żadnej możliwości, aby nam podstępnie szkodzić.

Prótno to wysiłki, skazane na całkowite i ostateczne bankructwo. „Darene są... — mówił towarzyszy Bierut na VII Plenum KC PZPR — „marzenia wszelkich judaszów i wyprzedków emigracyjnych usiłujących handlować najświętszym dobrem narodu — jego usługami, jego najbardziej wstydliwym podlegaczom wojennym, przesłanką do Polski w celach szpiegowskich lub dywersyjnych. Nieleńdu już stracił swój sprzedawcy łeb przy tej rocie i czeka to niewątpliwie — wcześniej czy później — każdego judasza”.

Tego rodzaju przestępstw projekt ustawy eliminuje z dobrodziejstw amnestii.

Taki jest oczywiście stosunek Państwa Ludowego do zdrajców będących na obcym żołdzie, dywersantów, do wrogiel agentury. Ludzie ci wyliczyli się poza nawias społeczeństwa polskiego, ludzie ci przeciwstawiali się dążeniom całego narodu, ustalili oni przez swą zbrodniczą działalność podważyć rozwój naszego kraju, godzili w interesy ludu pracującego miast i wsi, w podstawy politycznego i gospodarczego bytu narodu, w jego niepodległość i suwerenność.

Dlatego też wrogowie narodu polskiego, agenci imperializmu, najemnicy trustów i karli imperialistycznych zostali wyłączeni spod dobrodziejstwa amnestii.

Nie będą więc korzystali z amnestii szpiegi, dywersanci, terroryści, sabotażyści, zbrodniarze faszystowski — hitlerowscy, którzy w czasie okupacji dopuszczali się zabójstw patriotów polskich, znieśli się nad ludność ludu, współuczestniczyli z szatanami odpowiedzialnymi za klęskę wrześniową i fałszywie życie państwowego. Nie będą także korzystali z dobrodziejstwa amnestii osoby, które popełniły z chęci zysku przestępstwa na szkodę gospodarki narodowej, dopuszczając się zaburów lub przywłaszczenia mienia społecznego o wartości przewyższającej 20 tysięcy złotych. Nie będą również korzystali z amnestii niektórzy rezydenci.

Wprowadzając wskazane wyżej wyłączenia, projekt ustawy przewiduje możliwość stosowania amnestii do tych, którzy wskutek niedostatecznego uświadomienia zbłądli i dali się wciągnąć do współdziałania z elementami wrogimi Polsce Ludowej pod warunkiem, że nie byli organizatorami zjawisk, nie kierownikami i nie braли udziału w zamachach terrorystycznych.

W szczególności projekt ustawy idąc konsekwentnie po linii stworzenia dla młodzieży najszerzej możliwej włączenia się do uczelniej pracy dla Ojczyzny, nie stosuje wyłączeń i ograniczeń w zakresie korzystania z dobrodziejstwa amnestii do osób, które w chwili popełnienia przestępstwa nie miały ukończonych 18 lat życia, chyba że dopuściły się dywersji lub zamachów terrorystycznych.

Nawet więc w stosunku do tych przestępstw, szczególnie niebezpiecznych dla narodu i państwa — projekt ustawy daje możliwość skazywania i amnestii tym, co do których istnieje uzasadniona nadzieja, że zrobią oni z niej właściwy użytek ze znowu raz na zawsze z przestępstwa robota i sta na się pożytecznymi obywatelami kraju. Uderzamy w zbrodniczą rekę, która szuka awansu się tymi ludźmi jako narzędziem, zwalczamy bełkotliwość każdego najmnie wroga Polski, ale chcemy dać

(DOKOŃCZENIE NA STR. 4)

Nowoobrani posłowie, to krew z krwi i kość z kości ludu polskiego

Przemówienie posła Wiktora Kłosiewicza

NA POSIEDZENIU Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniu 21 bm. poseł Wiktor Kłosiewicz, składając sprawozdanie komisji mandatowej, oświadczył m. in.

Regulamin zapewni Sejmowi możliwość sprawnej pracy i sprawnego wypełniania obowiązków

Przemówienie posła Oskara Lange

POSEŁ Oskar Lange, składając na posiedzeniu Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w dniu 21 bm. sprawozdanie komisji dla opracowania regulaminu Sejmu, stwierdził, że regulamin musi być zgodny z duchem socjalistycznego demokratyzmu, który przenika całą strukturę ustroju naszego państwa ludowego.

NOWE OBLCZEC Sejmu przejawia się w strukturze jego organów. Kierownictwo prac Sejmu spoczywa w rękach, działającego na zasadzie kolegiatności Prezydium, składającego się z marszałka i wicemarszałków. Organem pomocniczym Prezydium jest Rada Seniorów, składająca się z przedstawicieli wojewódzkich zespołów poselskich. W skład zespołu wchodzi wszyscy posłowie wybrani na terenie danego województwa nie zależnie od ich miejsca zamieszkania, pracy zawodowej względnie przynależności partijnej. Wojewódzkie zespoły poselskie wybierają ze swego grona prezydium, składające się z przewodniczącego, jego zastępcy i sekretarza oraz delegata swego przedstawiciela do Rady Seniorów.

Współpraca posłów, należących do zespołu, odbywać się będzie również w formie sejmów okręgowych, na których oddano 15.459.849 głosów, tj. 99,8 proc. ogólnej ilości ważnych głosów. Wyniki wyborów świadczą o tym, że zrodzony z tych wyborów najwyższy organ władzy państwowej — Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, będzie się opierał w swej działalności o natężenie pod stawę, o zaufanie całego narodu, skupionego w szeregach Frontu Narodowego, wokół swego wielkiego i umiłowanego przywódcy i nauczyciela — pierwszego budowniczego Polski Ludowej Bolesława Bierut (Burżliwie oklaski).

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wybrany w dniu 26 października liczy 425 posłów, 173 spośród nich jest pochodzenia robotniczego, 155 chłopskiego, a pozostałych 97 wywodzi się w ogromnej większości z inteligencji pracującej. Zajętych w przyszłości jest 113, w tym 67 przy warsztatach — przedmówców pracy. Wśród posłów reprezentowanych są podstawowe oddziały klasy robotniczej, a mianowicie: górnicy — 16 posłów, hutnicy — 12, metalowcy — 23, włókniarze — 21, kolejarze — 14, chemicy — 7, budowlani — 5.

102 zatrudnionych w rolnictwie wynosi 65, w tym 34 chłopów indywidualnych, 26 członków spółdzielni produkcyjnych, 5 pracowników POM i PGR.

W Sejmie znalazła się szeroka reprezentacja inteligencji pracującej licząca 94 posłów. Wśród nich jest 30 literatów, publicystów i artystów, 19 profesorów i naukowców, 20 pracowników inżynierotechnicznych, 17 nauczycieli i 3 lekarzy.

80 posłów rekrutuje się spośród członków naczelnych organów władzy państwowej i działaczy Rad Narodowych. 131 posłów pracuje w kierowniczych organach stronnictw politycznych, Związku Zawodowców, Związku Samopomocy Chłopskiej, Związku Młodzieży Polskiej, Ligi Kobiet i innych masowych organizacjach społecznych.

273 posłów jest członkami Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, 90 należy do Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, 25 do Stronnictwa Demokratycznego, bezpartyjnych jest 37 posłów.

Ilość posłów członków PZPR jest wyrazem produkcyjnej roli partii, świadczą o tym, że cały naród skupiony w Frontie Narodowym widzi w Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej siłę, której przewodnictwem zawiąże się do tychczasowe historyczne osiągnięcia i która kieruje jego walką o zbudowanie socjalizmu, o szczęśliwą przyszłość ojczyzny.

Znaczna ilość posłów do Sejmu to ludzie, którzy przeżyli pełną ofiarę, bohaterkiej walki i zmagania drogi o władzę robotników i chłopów, braли aktywny udział i kierowali w rewolucyjnych walkach polskiej klasy robotniczej, w walkach chłopskich, z caratem, z polską burżuazją i sanacją, z okupantem hitlerowskim; przez carskie więzienia i kazamaty przeszło 6, w walce z polską burżuazją i sanacją brało udział 214, było więzionych w więzieniach i obozach sanacji 82, w podziemnej walce i ruchu oporu z hitlerowskim okupantem brało udział 170, z tego przez obozy koncentracyjne i kaźnie gestapo przeszło 65, 43 posłów przeszło bojowy szlak I i II armii Wojska Polskiego. Znaczna część posłów wyrosła już na działaczy w rąkach Polski Ludowej.

Po raz drugi w wyborach do Sejmu wzięli udział żołnierze Ludowego Wojska Polskiego, stojącego czujnie na straży niepodległości naszej Ludowej Ojczyzny i bezpieczeństwa jej granic.

W skład Sejmu wybrana została grupa przedstawicieli i dowódców Wojska Polskiego na czele z synem robotniczego ludu Warszawy, bohaterem Stalagradu — Marszałkiem Konstantym Rokossowskim (Burżliwie oklaski).

Nowoobrani Sejm, nowoobrani posłowie, to krew z krwi i kość z kości ludu polskiego, to przedstawiciele tych co produkują, żywią i bronią, to prawdziwą reprezentację na rodu polskiego.

Ilość kobiet wybranych do Sejmu wynosi 74. W skład poprzedniego Sejmu wchodziło 26 kobiet. Jak widać z tych liczb ilość kobiet posłanek wzrosła prawie 3-krotnie. Wzrost ten jest odbiciem znacznego i stałego zwiększania się aktywności kobiet w naszym życiu politycznym, państwowym, społecznym, zawodowym i kulturalnym.

Jest on wyrazem realizacji zagwarantowanego w Konstytucji równouprawnienia kobiet.

Przeważająca większość posłów, tj. 315 posiada odznaczenia państwowe, 6 posłów jest odznaczonych najwyższym orderem budowniczych Polski Ludowej, 46 posłów jest odznaczonych orderem Sztandaru Pracy I lub II klasy, 16 posłów jest laureatami Nagród Państwowych.

Pod względem wieku skład Sejmu kształtuje się następująco: 70 posłów posiada pełne wyższe wykształcenie, 12 posłów niepełne, 81 średnie ukończone, 27 nieukończone średnie, 169 posiada wykształcenie w zakresie szkoły podstawowej.

Obok posłów zostało wybranych 195 zastępców posłów, wśród nich mamy 75 robotników od warsztatu — przedmówców pracy, 62 chłopów i pracowników POM i PGR. 22 zastępców na posłów rekrutuje się z szeregu inteligencji pracującej. Ilość kobiet wśród zastępców posłów wynosi 39.

Nowoobrani Sejm, nowoobrani posłowie, to krew z krwi i kość z kości ludu polskiego, to przedstawiciele tych co produkują, żywią i bronią, to prawdziwą reprezentację na rodu polskiego.

W MIESIĄCU Pogłębia Przyjaźń Polsko — Radziecką redakcją „Kuriera Szczecińskiego” i ekspozytury szczyńska „Domu Książki” organizują konkurs, w którym nagrodami są cenne książki.

Przedmiotem konkursu jest rozwiązanie czterech zadań, które opublikujemy w „Kurierze” przyznając 12 nagród.

Są to:
Nagroda pierwsza: 10 tomów Wielkiej Encyklopedii Radzieckiej.
Nagroda druga: 14 tomów Działu Języka Słowackiego.
Nagrody 3 do 12: — komplety dzieł pisarzy polskich i radzieckich.

Nagrody wystawiamy w okresie listogodni „Domu Książki” przy Wojsku Polskiego 29. A oto PIERWSZE ZADANIE:

Należy odczytać aktualne hasło o książce, stosując zasady poruszania się konika na tablicy szachowej.

WYCIĄC I ZACHOWAC
NASTĘPNE ZADANIE — W NUMERZE WTORKOWYM.

Rozwiązania wszystkich czterech zadań należy nadsyłać łącznie na adres redakcji „Kuriera Szczecińskiego” do dnia 3 grudnia.

W ZWIĄZKU z 50 rocznicą urodzin oraz z okazji obchodów partii i państwa radzieckiego, Prezydium Rady Najwyższej ZSRR odznaczyło M. Siniowa — Orderem Lenina.

PRASA ANGIELSKA donosi o zatrzymaniu się królowej angielskiej w Anglii. W Londynie brak jest miejsca dla ponad 200.000 rodzin, a w Glasgow — dla 120.000.

Kontrola państwowa stoi na straży interesów mas pracujących i wykonywania uchwał władzy ludowej

Przemówienie posła Franciszka Józwiaka-Witolda

POSEŁ Franciszek Józwiak-Witold referując wniesiony pod obrady Sejmu, ze wspólnej inicjatywy Rady Państwa i Rządu, projekt ustawy o kontroli państwowej, stwierdził, że ma on na celu dalsze usprawnienie oraz ucyelenie z organu kontroli państwowej integralnej części składowej ludowego aparatu państwowego.

Wyjaśnienie Ministerstwa PGR w sprawie wykopków buraków

W ZWIĄZKU z niewłaściwą interpretacją zarządzenia Ministra PGR z dnia 15 bm. w sprawie wzmożenia akcji wykopkowej buraków cukrowych, Ministerstwo PGR wyjaśnia:

1. W zarządzeniu ustalono, że przy wywozie koni buraków z pola do drogi o twardym nawierzchni, placu za jeden ton — kilometr wraz z załadunkiem i wyładunkiem przewożonych buraków cukrowych wynosi 20 zł, a na Żuławkach 30 zł. Ministerstwo PGR wyjaśnia, że jest to opłata wyłącznie za transport buraków cukrowych z pola do najbliższej drogi o twardym nawierzchni.

2. W zarządzeniu Ministra PGR z 15 bm. ustalono, że plac za wyrywanie ręczne 1 tony buraków cukrowych z ułożeniem ich w rzędy wynosi 7,50 zł, tym samym opłata za wyrywanie ręczne 4 ton buraków cukrowych wynosi 30 zł. Gotówka oraz 0,5 kg cukru, względnie za miarę cukru, zgoda pracownika — 7,50 zł gotówki. Placa za wyrywanie buraków cukrowych podrywanych uprzednio przy pomocy sprzętu konnego względnie mechanicznego.

Ponieważ w poszczególnych gospodarstwach warunków nie pozwalających na podrywanie buraków przy pomocy sprzętu konnego względnie mechanicznego, plac za wyrywanie ręczne 1 tony buraków cukrowych z ułożeniem w rzędy bez uprzedniego podrywania ich wynosi 15 zł. Za wyrywanie ręczne z ułożeniem w rzędy 4 ton buraków cukrowych bez uprzedniego podrywania ich pracowników powinien otrzymać wynagrodzenie w wysokości 60 zł, oraz 0,5 kg cukru, względnie zamiast cukru — 7,50 zł gotówki.

Powyższe wyjaśnienie ma zastosowanie od 15 bm. do końca sezonu wykopków buraków cukrowych.

KURIEREM ze świata

W ZWIĄZKU z 50 rocznicą urodzin oraz z okazji obchodów partii i państwa radzieckiego, Prezydium Rady Najwyższej ZSRR odznaczyło M. Siniowa — Orderem Lenina.

PRASA ANGIELSKA donosi o zatrzymaniu się królowej angielskiej w Anglii. W Londynie brak jest miejsca dla ponad 200.000 rodzin, a w Glasgow — dla 120.000.

KOMITET CENTRALNY Rumuńskiej Partii Robotniczej i rad ministrów Rumuńskiej Republiki Ludowej powołał uchwalił o budowie i rekonstrukcji miast oraz o generalnym planie socjalistycznej rekonstrukcji Bukaresztu i budowie metra w Bukareszcie.

PROJEKT ustawy stawia na czele kontroli państwowej ministra kontroli państwowej, wchodzącego w skład Rządu, Rządowi podległego i składającego Rządowi sprawozdania, spostrzeżenia oparte na ważniejszych wynikach kontroli i przedstawiającego Rządowi uwagi do sprawozdań o wykonaniu budżetu państwa. Ze względu na wyjątkowo znaczne planów w dziedzinie rozwoju naszej ekonomiki, kultury, sztuki i obrony naszego kraju kontrola państwowa ma szczególne zadanie w wykonywaniu kontroli nad realizacją narodowych planów gospodarczych.

Kontrola państwowa w państwie burżuazyjnym będąca częścią składową burżuazyjnego aparatu państwa, niepełna, ogranicza się do kontroli wykonania budżetu państwowego i z charakteru swego jest organem działającym w interesie garstki przywódców, przeciwko obywateli większości wyzyskiwanych.

Nasza kontrola od pierwszych chwil swego istnienia stanowiła składową część naszego mechanizmu państwowego, chroniącego interesy mas pracujących i kontrolujących, czy wytyczone i uchwalone władzą ludową są realizowane słusznie, prawidłowo i zgodnie z wolą mas.

Klasowa istota naszej kontroli państwowej wyrażona jest także w przepisie projektowanej ustawy, stwierdzającym, że kontrola państwowa w pracy swej opiera się na czynnym współdziałaniu mas pracujących, że współdziała z kontrolą społeczną Rad Narodowych.

Przyjęcie Hiszpanii frankistowskiej do UNESCO wywołało oburzenie opinii publicznej

HANIEBNA decyzja UNESCO w sprawie przyjęcia Hiszpanii frankistowskiej do tej organizacji, której powołaniem powinna być praca na rzecz postępu i rozwoju kultury, wywołała oburzenie całej postępowej opinii publicznej.

Stwierdzając, że dyktatem została powzięta na decyzję o przyjęciu Hiszpanii, dziennik „Humanité” pisze:

Franco jest widocznym na pierwszym miejscu narzędziem amerykańskiej strategii ideologicznej, która stała się obecnie strategią UNESCO.

Burżuazja „Monde” przypuszcza, że przychylne stanowisko nacjonalistycznych zachodnich wobec Hiszpanii doprowadziło do jej przyjęcia do bloku Atlantycznego.

„Manchester Guardian” pisze, że Hiszpania frankistowska może liczyć na to, że w nie dalekiej przyszłości stanie się członkiem UNESCO.

Norweska opinia publiczna wyraża wielkie niezadowolenie z powodu stanowiska delegacji norweskiej na VII sesji UNESCO w Paryżu. Delegacja norweska powstrzymała się tam od głosowania zamiast go sować przeciwko przyjęciu Hiszpanii frankistowskiej do UNESCO.

Problem DNIA

Kłopoty elektryczne Swinoujścia

NOWOCZESNA, jedna z największych inwestycji Planu 6-letniego, baza rybacka w Swinoujściu, jest prawie całkowicie elektryfikowana. Wszystkie maszyny pracujące przy wy- i załadunku oraz obsługujące urządzenia bazy poruszane są elektrycznie.

Siedzącąca z bazą radiostacja morska, służąca flotylli rybackiej, promom kołowym i współpracująca z radiostacją w Trelleborgu, również korzysta z energii elektrycznej i bez niej stałoby się bezużyteczną bez rami lamp, przewodów i konduktów.

Nie trzeba dowodzić, że oba obiekty są urządzeniami o ogromnej wadze, a praca ich nie może być ani na chwilę ustrojona.

Niestety, Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Szczecińskiego nie rozumie tego oczywistego faktu i raz po raz wyłącza pracę w bazie i radiostacji. Oto kilka przykładów. Elektryczność wyłączono tam:

- 30 października — godz. 22.05 do 23.05.
- 8 listopada — godz. 18.05 do 18.12.
- 9 listopada — godz. 13.39 do 14.
- 10 listopada — godz. 20.05 do 20.40.
- 14 listopada — godz. 23.58 do 0.05.
- 15 listopada — godz. 16.20 do 16.37.

Dalej się to dzieje, że elektryczność nie może być podłączona do momentów szczytowych. O tym wiemy. Lecz przy wyłączeniu prądu przesłanie należy hierarchii potrzeb i bezużytecznej nie można pozbawiać energii tak ważnych obiektów, jak baza rybacka i radiostacja.

ISTNIEJE projekt zainstalowania w Swinoujściu automatycznego transformatora, który przełączałby dopływ prądu z elektrowni szczecińskiej i binogardzkiej (zależnie od potrzeb chwili). Trudność polega na tym, że nie ma jakoby sposobu przetransportowania tego urządzenia do Swinoujścia. Droga lądowa jest to niemożliwe, gdyż most na Dziwnie nie wytrzyma ciężaru transformatora. Lecz pozostałe najprostsze i najtańsze przecięć drogi wodnej.

ZEOS w porozumieniu z Centr. Zarz. Rybołówstwa Morskiego w Szczecinie powinien jak najszybciej problem ten rozwiązać. (go)

Sport

Kolejarz Szczecin - Włóknarz Łódź 14:6

W dn. wczorajszym odbyło się w szczecińskiej hali sportowej towarzyskie spotkanie pięciarzeki pomiędzy miejscowym Włóknarzem z Łodzi. Zdecydowanie zwycięstwo odnieśli gospodarze w stosunku 14:6.

Najbardzieją walkę dnia stoczyli w wadze koguciej Sokolowski i Kępczyński (W).

A to wyniki techniczne od wagi muszki (ciężkie) na pierwszym miejscu gospodarze:

Różnicy odnósł zwycięstwo walki w wadze muszki nad walczykiem wagi muszki. Sokolowski i wygrał przez tko w III rundzie z Kępczyńskim. W wadze juniorów — Matecki, siedziwie przegrał zwycięstwo szczecińskiemu. Stachowicz odnósł zwycięstwo nad Lewandowskim. Fiet pokonał przez tko w III rundzie Tima I. Sadowski wygrał przez podcięcie sił Stefaniaka w II rundzie. Sokolowski II wygrał na punkty z Raze. Ambroz zwyciężył przez dyskwalifikację Tima II w II rundzie. Tumanidzew przegrał przez tko w I starciu z Wasilasykian. I w wadze juniorów Jaschka (W) zwyciężył przez podcięcie sił Góralacha.

Zawody prowadził Dgd, na punkty — Baehowski, Brzeziński i Wajdewski.

Daszy ciąg przemówienia ministra Radkiewicza

(DOKONCZENIE ZE STR. 2)

szanse powrotu do normalnego życia tym, którzy dali się sprowadzić na manowce, ale nie byli podległymi do przestępstw lub ich organizatorami, ani nie splamili swych kar krewią ludzką, krewią do brzojnych obywateli Ludowej Rzeczypospolitej. Proponujemy amnestię, ale tym ostrzej będzie my ścigać wszelkich nieprzejasnanych wrogów Polski Ludowej.

PO SZOSTE: Projekt ustawy zawiera szereg przepisów normujących kwestie procedury w zakresie stosowania amnestii. W szczególności przewiduje się, że amnestia stosowana jest, przed którym toczy się postępowanie, albo organ zarządzający wykonaniem orzeczenia, a więc z regulacji sąd lub prokurator, że na postanowienia i zarządzenia w przedmiocie stosowania przestępstw.

Zgon posłanki Doroty Kluszyńskiej

DNIA 22 bm. zmarła, przeżywszy lat 78, wieloletnia działaczka społeczna Dorota Kluszyńska, posłanka na Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z okręgu nr 2 — Pruszków. Zmarła była również poślanką na Sejm Ustawodawczy.

Dorota Kluszyńska była przewodniczącą Zarządu Głównego Tow. Przyjaciół Dzieci. Mimo podeszłego wieku aktywnie uczestniczyła w pracy społecznej, biorąc szczególny udział w walce z plagą alkoholizmu.

KURIEREM z kraju i świata

W CIWILI OBECNE na budowie w Warszawie, w której trwa nieprzerwanie montaż konstrukcji stalowej, części wieżowej smaku. Wzrost wielkości i skomplikowania budowli, która ma być siedzibą państwa, z roku do roku zwiększa się. Budowę prowadzi państwowy przedsiębiorstwo budowlane, które ma być siedzibą państwa, z roku do roku zwiększa się.

W DNIA 21 BM. w wieloletniej historii sztuki — w Warszawie, w której trwa nieprzerwanie montaż konstrukcji stalowej, części wieżowej smaku. Wzrost wielkości i skomplikowania budowli, która ma być siedzibą państwa, z roku do roku zwiększa się.

JAK DONOSI agencja ADN z Bonn, Adenauer, po porażce jako ponosił w parlamencie bismarckim, zamierza przesuwać wybory do Bundestagu w 1953 r. na możliwie najdłuższy termin.

Za tydzień związkowcy mogą pojechać na operę do Poznania

SPEŁNIAJĄC życzenie wielu miłośników sztuki, którzy rozczarowani byli odwołaniem ostatniego pociągu, ORZZ i Turystyka — Orbis zorganizowali nowy „pociąg operowy” na „Cyruku Świeskiego” do Poznania.

Pociąg wyrusza w następną niedzielę, 30 bm. o godzinie 5.30 rano, a wraca do Szczecina w godzinach wieczornych. W Poznaniu przedstawienie spójne, popołudniowe dla zwiazkowców Szczecina.

Cena biletu bez zmian (przejazd, obiad i opera) 61 złotych. Zakłady pracy mogą asygnować fundusze Akcji Społecznej. Zapisywanie na podstawie tej Turystyki w Szczecinie — Wojaka Polskiego 1.

piśm ustawy służy zażaleniu do jednej, bezpośrednio wyższej instancji oraz, że organ stosujący amnestię obowiązany jest podjąć postanowienie w przedmiocie zastosowania amnestii w terminach przez ustawę określonych dla poszczególnych kategorii kar podlegających darowaniu, zamian lub złagodzeniu.

OBYWATELE POSŁOWIE!

W wyniku wykonania ustawy amnestyjnej odzyska wolność przeszło połowa ogólnej liczby osób przebywających w zakładach karnych, a u przyłazającej większości kar zostają wynikiem złagodzone. Jest to więc amnestia bardzo szeroka. Stosując tak szeroką amnestię jesteśmy przekonani, że da ona pozytywne skutki polityczne i wychowawcze.

Opierny te nasze nadzieje na tym fakcie, że w rezultacie naszych osiągnięć w dziedzinie gospodarczej i kulturalnej wszyscy amnestionowani będą mogli nawiązać właściwe się w tryb pracy produkcyjnej — i stać się w ten sposób uczciwymi obywatelami państwa ludowego.

Mamy podstawę liczyć na taki przebieg wypadków, że w naszym kraju, że w naszych wieloletnich stosunkach jest służna polityka penitencjarna, zmierzająca do wychowania człowieka na nowo, poprzez rozbudowę szkolnictwa ogólnokształcącego, zawodowego i politycznego. Możemy już dziś mówić o dobrych wynikach tej polityki. Przez rozbudowę szerokiego systemu szkolnictwa zawodowego w ciągu lat 1951 — 1952 8000 uczniów zdobyło wysokie kwalifikacje zawodowe i uzyskało dyplomy: techników, ślusarzy, spawaczy, mechaników samochodowych itp., a przeszło trzy razy tyle naucono innych zawodów.

W wyniku tej polityki wychowawczej zachodzą poważne zmiany w świadomości tych ludzi. Szczególnie jest to widoczne wśród młodzieży, która przebywa w specjalnych obiektach jak np. Jaworze i jest otaczana szczególną opieką i pracą wychowawczą. Zadaniem nas wszystkich jest właściwe wykorzystanie tego amnestionowania się, zwolnienia, zapośredniczenia się ni, nie czynić trudności, pomóc im w znalezieniu pracy, zapewnić im odpowiednie warunki, stworzyć dla nich przychylną i wychowawczą atmosferę, by nie dopuścić do ich powrotu na drogę przestępstwa.

Stwarzając te warunki musimy przypominąć artykuł 18 projektu ustawy, który przewidywał, że ci, którzy mimo wszystko spróbują nawrócić do przestępczego życia i w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy popełnią nowe przestępstwo z tych samych pobudek lub tego samego rodzaju, będą musieli odbyć w pełni dorozaną im obecnie karę.

W skutkach swych amnestii w ujęciu przedłożonego Sejmowi projektu ustawy przyniesiemy niewątpliwie do wzmocnienia w naszym państwie prawo rządności ludowej, której podstawy utrwalone zostały w Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i której realizacja sprzyjać będzie do ścisłego i bezwzględnie przestrzegania przez wszystkich obywateli i przez wszystkie organy władzy ludowej praw Polski Ludowej, będących wyrazem interesów i woli ludu pracującego; praworządności ludowa polega na uniemożliwieniu wrogów ludowych, likwidowaniu wrogów ludowych, a równocześnie w wychowawczych oddziaływaniach na masę pracującą, na wszechwładztwie im zasad współzawodniczenia społecznego.

Amnestia, którą pierwszy Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej uchwalił dla upamiętnienia przyjętej w dniu 22 lipca 1952 r. Konstytucji, tego wielkopomysłowego w dziejach naszego kraju, darującą czynny przestępce popołnienie przed dniem rozpatrzenia przez Sejm wybrany na podstawie tej Konstytucji, jest zarazem wezwaniem do przestrzegania za-

sad Konstytucji, przepisów prawa, szanowania własności społecznej, przestrzegania dyscypliny państwowej, sumiennego wykonywania obowiązków wobec państwa i właściwego stosunku do współobywatela.

Jest to koniecznym warunkiem dalszego rozwoju naszej Ojczyzny.

Na straży przestrzegania tych zasad, na straży wielkich osiągnięć narodu polskiego, na straży mienia społecznego i obywatelskiego stać będą z całą stanowczością organa władzy państwowej, realizując praworządność ludową.

OBYWATELE POSŁOWIE!

Udzielamy tak obszerną i wielokrotną amnestię, gdyż uważamy, że warunki jakie stworzyła w naszym kraju ludowa, po magając nam coraz bardziej w usuwaniu wszystkich korzeni przestępstwa. Udzielamy tak obszerną i wielokrotną amnestię, gdyż uważamy, że warunki jakie stworzyła w naszym kraju ludowa, po magając nam coraz bardziej w usuwaniu wszystkich korzeni przestępstwa.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd. Naród nasz jest zjednoczony, jak nigdy dotąd.

Zeznania Slansky'ego odsłaniają metody dywersji i sabotażu jakimi posługiwali się najmici wrogów narodu czechosłowackiego

NA POPOŁUDNIOWYM posiedzeniu w dniu 20 bm. sąd przysądził do przesłuchania oskarżonych. Jako pierwszy zeznał kierownik antypaństwowych ośrodków spiskowych Rudolf Slansky.

OSKARŻONY przyznał się do szpiegostwa, zdrady stanu, sabotażu i zdrady wojskowej. Slansky zeznał, że „organizował ośrodek antypaństwowy w Czechosłowacji, a przede wszystkim amerykańskiego — prowadził wroga działalności w interesie i w służbie imperialistów amerykańskich — angielskich. Działalność ta zmierzala do likwidacji ustroju ludowego — demokracji ludowej — przywrócenia kapitalizmu”.

Dalsze zeznania Slansky'ego dotyczyły jego trocckistowskiej działalności przed drugą wojną światową i działalności dywersyjnej w ruchu partyzanckim Czechosłowacji.

Oskarżony przyznał, że jest winien śmierci wybitnego działacza Komunistycznej Partii Czechosłowacji, Bohuslava Smeru, kierownika partii narodowego Jana Sternu.

Dalsze zeznania Slansky'ego dotyczyły jego brońniczej działalności po wyzwoleniu Czechosłowacji, gdy pełnił funkcję sekretarza generalnego Komunistycznej Partii Czechosłowacji. Zeznał on, że „wieloletnie wysuwał na odpowiedzialność stanowiska w aparacie partyjnym i państwowym wrogów demokracji ludowej: nacjonalistów burżuazyjnych, bezpośrednich agentów wywiadu amerykańskiego i innych wywiadów zachodnich, szpiegów, osoby które wśród pracowników z gestapo i SS. Slansky obszernie opowiedział o kontaktach z agentem imperialistów amerykańskich — angielskich Ziliacem. Kontakt ten nawiązał Slansky już w 1946 roku.

Odpowiadając na pytania adwokatów oskarżyciela, do jakich celów zmierzali spiskowcy, Slansky zeznał, że „w polityce zagranicznej spiskowcy działali, w kierunku zniszczenia i likwidacji państwa socjalistycznego, w kierunku odwrócenia Czechosłowacji od sojuszu z wielkimi mocami i krajami demokracji ludowej”.

Oglądaliśmy już dwa filmy. Który wybrać na wypracowanie — pyta koleżanka z „pięciolatk”

KOLEDZY I KOLEZANKI

ROŚNIE korespondencja w konkursie — ankietę na temat wypracowań o oglądaniu filmów radzieckich, rośnie też liczba zapytanych.

Pisze do mnie koleżanka Elżbieta z „Pięciolatk” w Szczecinie:

„...OGŁADAJAM dotąd dwa radzieckie filmy festiwalowe. Widziałam „Niezapomniany rok 1819” i „Nauczyli”. O którym napisać? Czy o obu razem też można?”

Można — ale zdradzę tajemnicę: Im więcej przysyłacie listów, tym więcej ja mam roboty, ale tym większe Wasze szanse, by zdobyć w nagrodzie, za dobre wypracowania, czy to pióro, czy też pilkę, może nawet rower albo jakąś inną cenną rzecz.

MA KĄDZY list bierzcie udział w ankiecie...

Czekam ponadto na zapowiedziane listy z klas licealnych i TD nr 1. Bo inne klasy licealne już napisały...
Wasza MEWKA

cy, gdy włączył się z Ziliacem, Slansky oświadczył, że chodziło o realizację celów imperialistów angielskich — amerykańskich, zmierzających do od budowy kapitalizmu w Czechosłowacji i do przygotowania trzeciej wojny światowej.

„Przy nawiązywaniu kontaktów z wrogimi elementami w partiach komunistycznych zeznał Slansky — w Komunistycznej Partii Czechosłowacji — z m. w. Polsce — z Gomułką, w Jugosławii — z Tito, w Bułgarii — z Kostowem, w Węgry — z Rakimem, Ziliacem werbalnie to wrogie elementy do szeregu swych agentów”.

Slansky mówił dalej o zbliżonych kontaktach z kłótką Tita. „Współpraca z agencją włoską — oświadczył Slansky — po kilku latach po linii partyjnej, w kierunku narodowej, w armii i w organach bezpieczeństwa”.

NASTĘPNIE Slansky, zeznał, że był związany również z organizacjami sionistycznymi — narodził się imperializm amerykański.

Spiskowcy związani byli także z organizacjami masońskimi i operali się na nich w swej działalności dywersyjnej.

Mówiąc o swej wrożej działalności w łonie partii komunistycznej, Slansky zeznał: „Dziłem do organizacji narodził się partii komunistycznej, osłabiał ją przyjmując do szeregu partii sionistyczne, burżuazyjne i drobnomieszczańskie”. „Stosowałam — mówił dalej Slansky — wrogie metody antypaństwowe... Osłabiałem więc partię z ludem socjalistycznym. Uwalniałem izolować partię”.

Mówiąc o dywersyjnej działalności ośrodka spiskowego w dziedzinie gospodarki narodowej, Slansky przyznał, że spiskowcy hamowali rozwój ciężkiego przemysłu, w tym również w sabotowaniu socjalistycznej przebudowy rolnictwa. „Ze swymi współpracownikami — Frankiem, Bismem i innymi prowadziłem w praktyce oportunistyczną, kontrrewolucyjną politykę w stosunku do wielkoprzemysłu i socjalistycznego rolnictwa”.

Slansky przyznał, że w polityce zagranicznej spiskowcy działali, w kierunku zniszczenia i likwidacji państwa socjalistycznego, w kierunku odwrócenia Czechosłowacji od sojuszu z wielkimi mocami i krajami demokracji ludowej”.

Następnie główny oskarżyciel cytując list wysłany do oskarżonych przez wywiad amerykański. Z tekstu listu widać, że po usłyszeniu Slansky'ego ze stanowiska sekretarza generalnego KPCZ, wywiad amerykański proponował mu „bezpieczne wycofanie się na zachód” i zapewnienie „331, bezpieczne ucieczkę”.

W zakończeniu zeznań Slansky przyznał się do wszystkich wysuniętych przeciwko niemu oskarżeń.

Na wieczornym posiedzeniu sądu zeznał świadkowie, którzy potwierdzili winę oskarżonego Slansky'ego.

W dniu 21 bm. sąd przysądził do przesłuchania oskarżonych Gamindera i Clementisa.

OWSZEM, nie wszystkie tramwa-
je szczecińskie mają oświetlone
numery — donosi nam Dyrekcja
MPK. — Mają ją te, które już
przeszły remont, pozostałe zaś w

